

19.87x29	1	42	עמוד	שב י ע י	14/02/2020	72020822-3
המכללה האקדמית כנרת - 13300						

מפת הדרכים

שבתאי שירן

הרכבת ה'קלה'

ברכת הכהנים המפתיעה של הרב קוק בקרון מלא גויים, בקשיש ומהירות של צב • מסע בעקבות צינור החיים של יישובי עמק חפר והמעיינות מסביב

שירדו לאחרונה הקישון בשיאו והוא נראה כמו נחל של ממש, מחזה שכבר שנים לא ראינו. בשיאם של הגשמים עלול הקישון לעלות על גדותיו ולהציף את כל סביבותיו, ומאות דונמים של שטחי חקלאות הופכים לשולליות חורף.

נמשיך כ-650 מטר בדרך עפר קצרה, העו"רת למרגלות אלרואי ומגיעה לתחנת הרכבת ההיסטורית של היישוב. תחנת הרכבת היא שחזור צבעוני ומלא קסם של ימי העבר, בדמות קטר אדיר וקרונות שונים ומשונים. אחד מהם הוא קרון בילום, שבו השתמשו כעוד לבלימת הרכבת בעת עצירה. אל רבים מהקרונות ניתן להיכנס, ולטובת הקטנים בחלק מהקרונות אף הותקן הגה מסתובב. במבנה התחנה הקטן תגלו תצלומים והעתקים של מסמכים היסטוריים, ביניהם גם לוחות זמנים של נסיעה מחיפה לדמשק. יש גם פינת צל וכמה שולחנות לפיקניק. בה"חלט מקום מתאים להוציא גזייה לפריסה נוספת. מכאן כדאי להמשיך רגלית עוד כק"מ, לתחנת הרכבת המשוקמת של קרית חרושת והפארק הירוק שלי. משטחים של דשא, מקום נחמד לתת לילדים לשחק ושוב להתרשם מוד"רימת "נחל קדומים, נחל קישון" (שירת דבורה, שופטים ה', כ"א). ניתן להמשיך ברכב לתחנת הרכבת המשופצת בכפר יהושע, שם נמצא מוד"זיאון קטן לתולדות רכבת העמק ובו רכבת מוד"ניאטורית נוסעת המהווה העתק מדויק לרכבת העמק, וסרטון בן שמונה דקות 'רכבת העמק חוזרת' (בתשלום, טלפון: 9014230-04).

מורת בקשיש ניתן לעצור אותה בכל מקום. סיפרו שהיא הייתה השעון של החיים בעמק. היום יש מסילה חדשה המחברת את חיפה עם בית שאן, ורכבת מודרנית שועטת בה. אך אנו נחזור בזמן אל אותה רכבת עתיקה.

מספר תחנות מרשימות נותרו לאורך המ"סילה: חיפה מזרח שם שוכן מוזיאון רכבת ישראל, כפר יהושע שם נמצא מוזיאון קטן לרכבת העמק, עפולה, בית שאן, ותחנת צמח ששוקמה על ידי מכללת כנרת.

הסיוור שלנו הפעם יוקדש לקטע קצר לאורך המסילה, ליד השכונה אלרואי בקרית טבעון.

איך מגיעים?

הכניסה לאלרואי היא מכביש 75 מזר"חית לצומת שער העמקים. שימו ב WAZE 'מעייין אלרועי', כ-800 מטר לאחר הכיכר בעיקול השביל נמשיך היישר לפנינו בדרך עפר קצרה, לעין אלרואי הנובע בצל עץ צפצפה גדול. מדרגות אבן מעניקות מקום ישיבה נוח למטיילים.

מימיו הצלולים של המעיין נובעים כל השנה, והם נאספים לבריכה גדולה שנחפרה בעבר לצורך השקיית פרדס לימונים שכבר איננו. המעיין יוצר פלג קטן, שזורם למרחק של כ-120 מטר לנחל קישון ולצדו צמחי מים. נמ"שיך במורד הקישון לעין אקליפטוס נחמה. יופי של פינה, כדאי להתעכב כאן להוציא צידנית לפריסה. בימים אלו, בעקבות גשמי הברכה

לפני 106 שנה, ביום שני כ"ח חשוון תרע"ד, השכימו הרבנים קוק וזוננפלד לפני עלות השחר בכדי 'לתפוס' את רכבת הבוקר היוצאת מחיפה ל'פולה' (היא עפולה), במטרה להגיע אל המושבות העבריות בעמק יזרעאל.

שחרית התפללו ברכבת, והרב קוק שהיה כהן התלבט האם יש לשאת כפיים לברכת כהנים, ללא ספר תורה, בקרון שכולו ערבים. מה עוד שמנהג יישובי הצפון באותה תקופה ובחלקם עד עצם היום, היה שאין נושאים כפיים בשחרית. התלבט והחליט בחיוב. וכך עמד בקרון המטלטל ורועש וברך בקול רם את כל קהל הגויים, שני עמדו ביראת כבוד ושמחו לקבל הסבר שמדובר בכהן קדוש המברך את העם והארץ.

רכבת העמק של אותם הימים הייתה אמ"צעי התחבורה היחיד שחיבר את העמקים עם 'העיר הגדולה' חיפה. מרחביה, תל עדשים, נהלל וכפר יהושע, חבים לה את קיומם. סיפרו עליה שהיא יותר איטית מחמוה סיפרו שת'

